

<http://www.knack.be/nieuws/belgie/waarom-religieus-geweld-een-teken-van-zwakte-is/article-opinion-633957.html>

Ignace Demaerel

Godsdienstleraar en auteur

OPINIE

14/12/15 om 06:55 - Bijgewerkt op 11/12/15 om 14:59

'Waarom religieus geweld een teken van zwakte is'

'Wie naar de wapens grijpt, geeft eigenlijk toe dat hij faalt in geestelijke kracht', schrijft Ignace Demaerel. 'Wie wéét dat hij gelijk heeft, hoeft zijn stem niet te verheffen, enkel het geduldig uit te leggen.'

• 356Keer gedeeld

© Reuters

De naschokken van de terreuraanslagen in Parijs zijn nog steeds voelbaar tot in Brussel en ver daarbuiten. Religieus geweld lijkt niet te stoppen, lijkt zelfs erger te worden: een nachtmerrie voor de veiligheidsdiensten. Veel vragen blijven onbeantwoord of onbeantwoordbaar: gebeurde dat nu in naam van Allah of in naam van haat? Het is weeral koren op de molen van hen die dit aangrijpen om af te geven op 'al die godsdiensten die alleen maar bloedvergieten veroorzaken'. Maar zoals altijd, de zaken zijn véél genuanceerder dan dat. Religieus geweld - of: religieus gelegitimeerd geweld - is zo oud als de wereld. Of moeten we zeggen: ménselijk geweld is zo oud als de wereld? Wie neemt de Kalasjnikovs in handen, God of de mens?

DELEN

'Waarom religieus geweld een teken van zwakte is'

Geweld komt altijd krachtig over: bommen, geweren, tanks maken indruk op ons, intimideren. De terroristen hebben zeker terreur en angst gezaaid, maar hebben ze gewonnen? Hebben ze terrein veroverd, of hun eigen zaak alleen maar een zeer slechte reputatie bezorgd?

Wapens zijn krachtig, maar is het een teken van kracht om ze ter hand te nemen? Neem als voorbeeld een man en een vrouw die ruzie maken, en er niet uit geraken; de man begint te roepen, slaat met zijn vuisten op tafel en brult dat zijn wil zal gebeuren. Is dat een teken van kracht, of juist van zwakte? Misschien voelde hij aan dat zijn vrouw méér gelijk had dan hij, en wegens gebrek aan argumenten, schakelde hij over op machtsvertoon. Hij wint het gevecht, maar hij verliest het hart (en respect) van zijn vrouw. Verbale of fysieke agressie zijn vaak een teken van innerlijke zwakte. Wie wéét dat hij gelijk heeft, hoeft zijn stem niet te verheffen, enkel het geduldig uit te leggen. Hetzelfde geldt bijv. in het voetbal: een speler die tegen de schenen van de tegenstander moet stampen om de bal te kunnen afpakken, is een zwakke speler. Een schaakspeler die plots zijn pistool boven haalt en zijn tegenstander neerschiet, zal niet de medaille van schaakkampioen krijgen. Een godsdienstige strijd moet je met godsdienstige wapens strijden: prediking, geloof en overtuigingskracht. Wie naar de wapens grijpt, geeft eigenlijk toe dat hij faalt in geestelijke kracht.

DELEN

'Met geweld kan je gehoorzaamheid afdwingen, ja zeker, maar hoogstens aan de buitenkant.'

Met geweld kan je gehoorzaamheid afdwingen, ja zeker, maar hoogstens aan de buitenkant. Je kan bijv. mensen verplichten, onder bedreiging van onthoofding, om neer te knielen voor een godenbeeld. Maar wie gehoorzaamheid aan de binnenkant wenst, zal moeten overtuigen: met sterke argumenten, met gezond verstand of met

liefde. Waarheid en liefde zijn véél sterker dan een Kalasjnikov: ze hebben effect in de diepte, gaan naar de kern, veranderen iets van binnenuit én op de lange termijn. Dictators worden gehoorzaamd en gevreesd zolang het machtsvertoon van hun geheime politie té intimiderend is; wanneer ze dood zijn, spuwt de bevolking op hen en danst op hun graf. Een geestelijke leider zoals Jezus verzamelde volgelingen door zijn charisma en zijn woorden, en hij wordt na 2000 jaar nog altijd enthousiast gevolgd, geliefd en gehoorzaamd. Liefde kan je niet eisen of dwingen, enkel winnen.

Wanneer iemand roept dat 'weeral de religies oorlogen veroorzaken', moet hij dringend zijn geschiedenisboeken weer bovenhalen. In de vorige eeuw, nog niet zo lang geleden, waren het atheïstische, god-loze regimes die véruit kampioen waren in bloedvergieten: Stalin wou Rusland bevrijden van alle religies, en Mao hetzelfde met China. Omdat het met 'wetenschappelijke' overtuiging toch niet zo bleek te lukken, schakelden ze over op 'onzachte' middelen, en miljoenen werden gevangen, vreselijk gefolterd of gedood: onder hun tweetjes hebben ze meer bloed vergoten dan drie eeuwen godsdienstoorlogen samen. Als Stalin er zo zeker van was geweest dat zijn atheïsme superieur was aan het verfoeide christendom, had hij rustig gewacht en vertrouwen gehad in de innerlijke sterkte van zijn ideologie: dan zouden langzaam de schellen van de ogen van de mensen afgevallen zijn en zouden ze blij de bevrijding van hun 'religieuze ketenen' door het communisme omarmd hebben. Maar niet dus.

De charismatische aalmoezenier

Geweld is soms onvermijdelijk, een noodzakelijk kwaad. De overheid, de politie gebruikt 'legaal geweld', bijv. om een crimineel te arresteren, en achter slot en grendel te zetten. Dat is een uiting van hun macht, maar hoe ver reikt hun macht? De dief zit slechts tijdelijk vast, en tegen zijn zin. Wanneer daarentegen een aalmoezenier of geestelijk hulpverlener hem in zijn cel bezoekt, hem kan 'bekeren' zodat de man 180° omkeert, dat is kracht van een heel andere orde! De ex-dief zal een eerlijke burger worden, en, in het beste geval, een sociaal werker die - als ervaringsdeskundige - vele andere dieven op het rechte pad zal kunnen brengen: hij wordt een wínst voor de maatschappij. Een charismatische aalmoezenier is 'sterker' dan een cipier. In het verhaal van 'Les Misérables' van **Victor Hugo** werd de dief Jean Valjean bekeerd doordat de bisschop hem het gestolen zilver schónk en er nog de zilveren kandelaars op de koop toe bij gaf. Zijn slechtheid werd overwonnen, niet door 19 jaar hardvochtig gevangenisregime, maar door de 'overdréven' goedheid van de bisschop die zijn kwaad met een overdosis goed beantwoordde!

Als bepaalde moslimgroepen Europa willen veroveren, kan ik hen slechts één raad geven: als ze er echt zeker van zijn dat de islam superieur is, mogen ze rustig vertrouwen dat na verloop van tijd de Europeanen haar met open armen én met

overtuiging zullen overnemen. Maar geweld roept tegengeweld op, en haat tegenhaat. Het is meestal contraproductief: de twee terroristen bij Charlie Hebdo hebben de spotcartoons over Mohammed niet gestopt, maar vermenigvuldigd. Hoeveel Europeanen gaan zich, na Parijs, tot de islam bekeren?